

**Financovaný
Európskou úniou**

Projekt Erasmus+ s názvom „Rozvoj vybraných kľúčových kompetencií žiakov na vyučovacích hodinách a mimoškolských aktivitách v škole”

Nr 2024-1-PL01-KA220-SCH-000247484

**Autor: Joanna Soćko, Anna Gocłowska
Okresné centrum rozvoja vzdelávania v Giżycku
Licencia CC0**

BENEFICIÁR : GMINA WĘGORZEWO

Financované Európskou úniou. Vyjadrené názory a postoje sú názormi a vyhláseniami autora(-ov) a nemusia nevyhnutne odrážať názory a stanoviská Európskej únie alebo Európskej výkonnej agentúry pre vzdelávanie a kultúru (EACEA). Európska únia ani EACEA za ne nepreberajú žiadnu zodpovednosť

STÁLE HOVORÍME O KLÚČOVÝCH KOMPETENCIÁCH:

POZÝVAME VÁS NA KONVERZÁCIU

Cvičenia, metódy, príklady

1. Aké sú podľa vás najlepšie spôsoby rozvoja všeobecných schopností detí?
2. Aké sú podľa vás najväčšie ťažkosti pri používaní metód, ktoré podporujú rozvoj všeobecných schopností detí?

HOVORÍME O KLÚČOVÝCH KOMPETENCIÁCH:

PAMÄTÁME:

- ▶ Termín „klúčové kompetencie“ bol vytvorený počas Sympózia Rady Európy v Berne vo februári 1996.
- ▶ Klúčové kompetencie majú spájať všetkých absolventov škôl v EÚ, pretože vzdelávacie systémy tvoria kultúrne dedičstvo národa a nie je vhodné ich štandardizovať.
- ▶ Klúčové kompetencie formulované v Berne boli použité na zmenu základného kurikula v Poľsku v roku 1998.
- ▶ Osem klúčových kompetencií bolo nastolených na Fóre Európskej rady v roku 2006 (Odporúčanie Európskeho parlamentu a Európskej rady z 18. decembra 2006 o klúčových kompetenciách v procese celoživotného vzdelávania), ktoré zorganizovali ODPORÚČANIA RADY EURÓPSKA ÚNIA z 22. mája 2018 .o klúčových kompetenciách pre celoživotné vzdelávanie.
- ▶ Na úrovni EÚ bolo identifikovaných osem klúčových kompetencií, ktoré predstavujú kombináciu vedomostí, zručností a postojov považovaných za nevyhnutné pre seberealizáciu a osobný rozvoj, aktívne občianstvo, sociálne začlenenie a zamestnanosť, a ktoré sú najdôležitejšie nielen pre mladých Európanov a budovanie spoločnej Európy.
- ▶ Členské štáty sú povinné rozvíjať ponuku klúčových kompetencií na úrovni, ktorá poskytuje mladým ľuďom primeranú prípravu na život v dospelosti a tvorí základ pre ďalšie vzdelávanie a profesionálny život a umožňuje dospelým rozvíjať a aktualizovať klúčové kompetencie počas celého života.
- ▶ DÔLEŽITÉ: ČLENSKÉ ŠTÁTY IMPLEMENTUJÚ TIETO CIELE AUTONÓMNE!

ZÁKLADNÉ INFORMÁCIE O KOMPETENCIÁCH :

klúčové kompetencie – zopakujme si!

V DOKUMENTE RADY EURÓPSKEJ ÚNIE z 22. mája 2018.
BOLI URČENÉ TIETO KLÚČOVÉ KOMPETENCIE:

kompetencie v oblasti porozumenia a tvorby informácií,

kompetencie v oblasti viacjazyčnosti,

matematické kompetencie a kompetencie v oblasti vedy,
techniky a inžinierstva,

digitálne kompetencie,

osobnostné, sociálne a vzdelávacie kompetencie,

občianske kompetencie
podnikateľské kompetencie

kompetencie v oblasti kultúrneho povedomia a vyjadrovania.

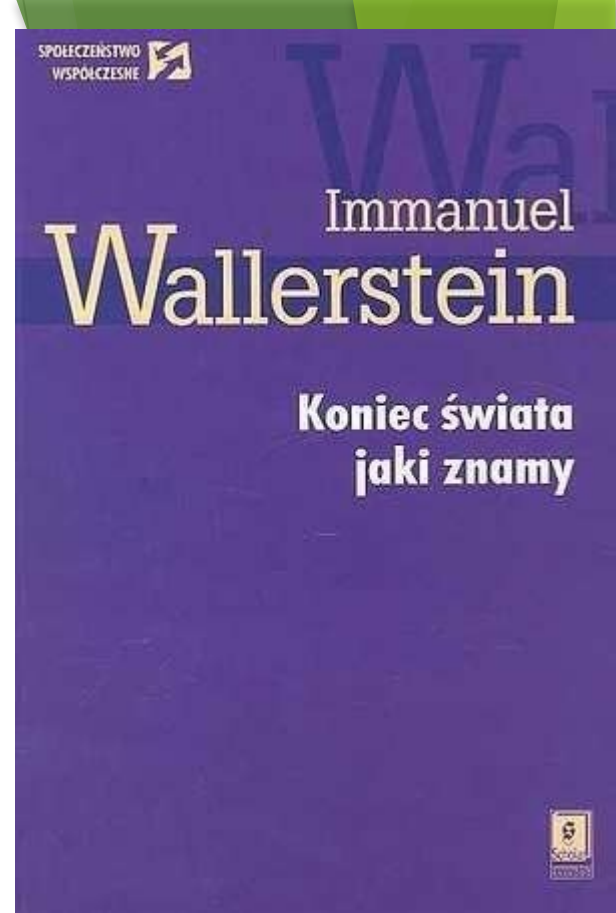
PREČO KLÚČOVÉ KOMPETENCIE? PRETOŽE MUSÍTE REAGOVAŤ NA BUDÚCE VÝZVY.

FAKT - deje sa to

1. Budúcnosť je nepredvídateľná, nič trvalé.
2. Rozvoj techniky a vedy, zastarávanie poznatkov.
3. Kríza externe uzákonených noriem.
4. Kríza autority.
5. Individualizácia.
6. Množstvo údajov, informačný chaos.
7. Decentralizácia.
8. Sociálna atomizácia.
9. Multikulturalizmus.

VÝZVA

1. Potreba neustáleho vzdelávania, „ostražitosť“.
2. Potreba flexibility pri rekvalifikácii.
3. Potreba samostatnosti pri rozhodovaní, vedomé konanie.
4. Potreba schopnosti konštruovať hodnoty.
5. Potreba tvorivého konania podľa schopností.
6. Potreba kritickej analýzy, výberu faktov a názorov, interpretácie, schopnosti nájsť sa v chaose.
7. Potreba budovať dobré vzťahy, vedome rozhodovať o záležitostiach spoločnosti.
8. Potreba rozpoznávať kultúry a chápať rozdiely, schopnosť pracovať v multikultúrnom prostredí.

PREČO KLÚČOVÉ KOMPETENCIE?

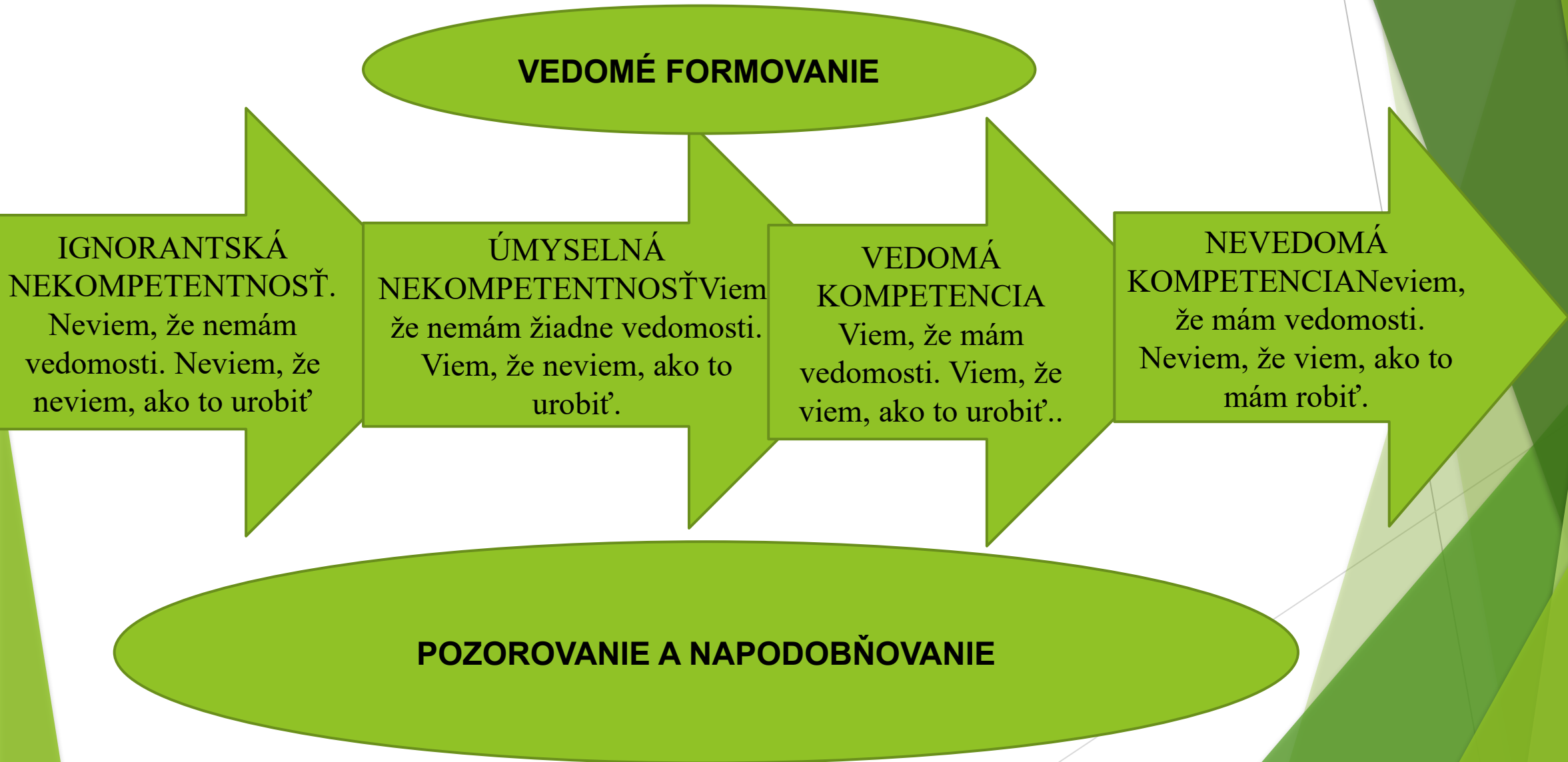
PRETOŽE ICH VŠETCI POTREBUJEME:

- Na sebarealizáciu,
- pre osobný rozvoj,
- na zamestnanie,
- sociálne začlenenie,
- pre udržateľný životný štýl,
- pre úspešný život v mierových spoločnostiach,
- za zdravé riadenie života,
- aktívne občianstvo.

ABY SA ŽIVOT ZLEPŠIL:

- ▶ Každý z nás potrebuje riešenia, ktoré mu uľahčia prispôbiť sa dynamicky sa meniacemu svetu, ktorý je však veľmi prepojený.

ROZVOJ KOMPETENCIÍ:

V Poľsku sa rozvoj kľúčových kompetencií môže realizovať v súlade s dokumentom Ministerstva národného vzdelávania, Základným učebným plánom.

V materskej škole

„(iniciatíva a podnikavosť, kultúrne povedomie a vyjadrovanie, sociálne a občianske kompetencie...).

„Posilňovanie pocitu hodnoty, individuality, originality a potreby dieťaťa vytvárať osobné vzťahy a podieľať sa na skupine“ (sociálne a občianske kompetencie, kultúrne povedomie a vyjadrovanie).

„Vytváranie situácií priaznivých pre rozvoj návykov a správania vedúcich k[...] starostlivosti o zdravie, telesnú zdatnosť a bezpečnosť vrátane bezpečnosti na cestách“ (sociálne a občianske kompetencie).

„Príprava na pochopenie vlastných a cudzích emócií, pocitov a starostlivosti o duševné zdravie[...]“ (sociálne a občianske kompetencie).

„Vytváranie výchovných situácií, ktoré budujú citlivosť dieťaťa, vrátane citlivosti [...] vo vzťahu k mnohým oblastiam ľudskej činnosti: reči, správaniu, pohybu, prostrediu, obliekaniu, hudbe, tancu, spevu, divadlu, výtvarnému umeniu“ (komunikácia v materinskom jazyku, v cudzích jazykoch, sociálne a občianske kompetencie, kultúrne povedomie a vyjadrovanie).

„Vytváranie podmienok, ktoré umožňujú bezpečné a samostatné skúmanie prírody okolo dieťaťa (...), primerané vývojovému štádiu dieťaťa“ (vedecké a technické kompetencie, sociálne a občianske kompetencie).

„Vytváranie podmienok pre bezpečné a samostatné skúmanie prírody v okolí dieťaťa (...), zodpovedajúce vývojovému štádiu dieťaťa“ (vedecké a technické kompetencie, sociálne a občianske kompetencie).

„Vytváranie podmienok (...)na konštruovanie, majstrovanie, plánovanie a zámerné konanie, prezentovanie produktov svojej práce“ (základné vedecké a technické, sociálne a občianske kompetencie, zmysel pre iniciatívu a podnikavosť, kultúrne povedomie a vyjadrovanie, komunikácia v materinskom jazyku).

„Systematická podpora rozvoja mechanizmov učenia sa dieťaťa, ktorá vedie k dosiahnutiu úrovne dieťaťa pre vstup do školy“ (učenie sa učiť).

„Vytváranie vzdelávacích situácií, ktoré podporujú záujem dieťaťa o moderný cudzí jazyk, túžbu spoznávať iné kultúry“ (schopnosť komunikovať v cudzom jazyku, sociálne a občianske kompetencie).

V Poľsku sa rozvoj kľúčových kompetencií môže realizovať v súlade s dokumentom Ministerstva národného vzdelávania, Základným učebným plánom.

PRI ZÁKLADNEJ ŠKOLE

- ▶ **efektívna komunikácia v poľskom a modernom jazyku;**
- ▶ **efektívne využívanie nástrojov matematiky v každodennom živote, ako aj výučba matematického myslenia;**
- ▶ **vyhľadávať, organizovať, kriticky analyzovať a využívať informácie z rôznych zdrojov;**
- ▶ **tvorivé riešenie problémov v rôznych oblastiach s vedomým využívaním metód a nástrojov pochádzajúcich z informatiky vrátane programovania;**
- ▶ **riešenie problémov aj s využitím sprostredkovateľských techník;**
- ▶ **práca v tíme a sociálna aktivita;**
- ▶ **aktívna účasť na kultúrnom živote školy, miestneho prostredia a krajiny.**

V Poľsku sa rozvoj kľúčových kompetencií môže realizovať v súlade s dokumentom Ministerstva národného vzdelávania, Základným učebným plánom.

NA STREDNEJ ŠKOLE: : medzi zručnosťami, ktoré žiak získa na strednej všeobecnevzdelávacej škole a odbornej škole, patria:

- myslenie - vytváranie nových reprezentácií prostredníctvom: transformácia informácií, interakcia odvodzovania, abstrakcia, uvažovanie, predstavivosť, usudzovanie, riešenie problémov, tvorivosť (...) rozvoj myslenia: analytického, syntetického, logického, komutatívneho, kauzálneho, tvorivého, abstraktného; rozvoj perцепčného a koncepčného myslenia. Syntéza oboch typov myslenia je základom komplexného rozvoja žiaka;
- čítanie - schopnosť chápať významy a symbolické významy výpovedí; kľúčová jazyková a psychologická zručnosť pre osobnostný rozvoj, účasť v spoločenstve, odovzdávanie skúseností medzi generáciami;
- schopnosť komunikovať v materinskom jazyku a v cudzích jazykoch, ústne aj písomne; sociálna zručnosť založená na poznaní jazykových noriem a kladúca základy porozumenia v rôznych komunikačných situáciách;
- tvorivé riešenie problémov pomocou metód a nástrojov odvodených z informatiky vrátane programovania;
- schopnosť kvalifikovane používať moderné informačné a komunikačné technológie, schopnosť získať prístup k informáciám, vyberať, syntetizovať a hodnotiť ich a spoľahlivo využívať zdroje;
- osvojenie si návyku systematického učenia, usporiadania a prehlbovania získaných vedomostí;
- tvorivé riešenie problémov pomocou metód a nástrojov odvodených z informatiky vrátane programovania;
- schopnosť kvalifikovane používať moderné informačné a komunikačné technológie,
- schopnosť získať prístup k informáciám, vyberať, syntetizovať a hodnotiť ich a spoľahlivo využívať zdroje;
- osvojenie si návyku systematického učenia, usporiadania a prehlbovania získaných vedomostí;
- schopnosť spolupracovať v skupine a samostatne konať. V technickej škole integrácia a prepojenie všeobecného a odborného vzdelávania, zdokonaľovanie kľúčových kompetencií získaných na predchádzajúcich stupňoch vzdelávania.
- Rozvíjať jazykové kompetencie a komunikačné kompetencie ako kľúčové poznávacie nástroje vo všetkých oblastiach poznania.
- Pripraviť žiakov na život v informačnej spoločnosti.

V Poľsku sa rozvoj kľúčových kompetencií môže realizovať v súlade s dokumentom Ministerstva národného vzdelávania, Základným učebným plánom.

- K formovaniu kľúčových kompetencií dochádza v každom predmete/učebnej činnosti;
- Učitelia ich formujú predovšetkým prostredníctvom spôsobu, akým učia (AKO), a nie prostredníctvom obsahu (ČO učia);
- Práve každodenné operatívne ciele vedú k strategickým cieľom!
- Kritické myslenie, riešenie problémov, tímová práca, komunikačné a vyjednávacie zručnosti, analytické zručnosti, tvorivosť a medzikultúrne zručnosti sú prvkami všetkých kľúčových kompetencií.
- Kompetencie sa prekrývajú a sú vzájomne prepojené: aspekty potrebné v jednej oblasti podporujú kompetencie v inej oblasti.
- Rozvíjajú sa v perspektíve celoživotného vzdelávania prostredníctvom formálneho, neformálneho a informálneho učenia vo všetkých kontextoch ; v rodine, škole, práci, susedstve a iných komunitách.
- **VŠETKY SÚ DÔLEŽITÉ; KAŽDÝ PRISPIEVA K ÚSPEŠNÉMU ŽIVOTU V SPOLOČNOSTI**

Definícia kompetencie „kultúrne povedomie a vyjadrovanie“ - čo to je a od čoho závisí.

- ▶ Zahŕňa pochopenie a rešpektovanie spôsobov tvorivého vyjadrovania myšlienok a významov v rôznych kultúrach prostredníctvom rôznych druhov umenia a iných kultúrnych foriem.
- ▶ Zahŕňajú zapojenie sa do chápania, rozvíjania a vyjadrovania vlastných myšlienok a vnímania svojho miesta alebo úlohy v spoločnosti mnohými spôsobmi a v mnohých kontextoch.
- ▶ Otvorenosť voči rozmanitosti kultúrnych prejavov a rešpektovanie tejto rozmanitosti sú kľúčové spolu s etickým a zodpovedným prístupom k duševnému a kultúrnemu vlastníctvu.
- ▶ Kompetentnú zrelosť charakterizuje postoj zvedavosti voči svetu, otvorenosť voči predstavám o nových možnostiach a ochota podieľať sa na rôznych kultúrnych skúsenostiach.

Definícia kompetencie „kultúrne povedomie a vyjadrovanie“ - čo to je a od čoho závisí.

- ▶ Kultúrne povedomie vo vzdelávaní je užitočné pre študentov aj učiteľov.
- ▶ Pozorovania potvrdzujú prínos rozvoja kultúrnych kompetencií v škole.
- ▶ Kultúrne povedomie a vyjadrovanie, ako aj občianske kompetencie ovplyvňujú:
 - ▶ pestovanie vzájomného rešpektu medzi zúčastnenými stranami vo vzdelávaní,
 - ▶ lepšiu komunikáciu nielen v rámci vzdelávacích jednotiek,
 - ▶ priaznivejšie vzdelávacie prostredie,
 - ▶ zlepšenie zručností kritického myslenia a inovácie.
- ▶ vytváranie škôl vrátane tried, ktoré sú prívetivejšie a prístupnejšie pre všetky typy žiakov,
- ▶ odstránenie vylúčenia a diskriminácie na okraji spoločnosti.

Definícia kompetencie „kultúrne povedomie a vyjadrovanie“ - čo to je a od čoho závisí.

- Kultúra ako súbor presvedčení a zvykov, ktoré zdieľajú ľudia obývajúci obmedzený priestor (geografická poloha, etnická príslušnosť). Je to homogénny súbor?
- Sú naše krajiny jednou alebo mnohými rôznymi kultúrami?
- Vnášajú študenti/učitelia do vyučovania svoje kultúrne odlišnosti?
- Majú/môžu tieto rozdiely ovplyvniť spôsob učenia, spôsob prezentácie informácií, spôsob interakcie medzi žiakmi, učiteľmi a rovesníkmi?
- Môžeme uviesť príklady, ako sa kultúrne rozdiely prejavujú vo vzdelávaní/iných oblastiach života? (Očný kontakt s učiteľom alebo vyhýbanie sa očnému kontaktu - v niektorých kultúrach sa dlhší očný kontakt s nadriadeným považuje za neslušný, v iných za žiaduci)
- Kultúrne rozdiely ovplyvňujú študentov a učiteľov v triede,.
- Kultúrna kompetencia vo vzdelávaní je kľúčom k podpore inkluzívneho prostredia, nielen vzdelávacieho. Máme?
- Súhlasíme s tým, že kultúrna kompetencia vo vzdelávaní je nepretržitý proces učenia sa, porozumenia a rešpektovania kultúrnych rozdielov.
- Môžeme ju obmedziť len na zdieľanie jazyka alebo kulinárskych zvykov?

Potrebné vedomosti, zručnosti a postoje súvisiace s touto kompetenciou.

Podmienky pre pozitívny prístup:

- Poznanie miestnych, regionálnych, národných, európskych a svetových kultúr a prejavov vrátane ich jazykov, dedičstva a tradícií a kultúrnych produktov.
- Pochopenie toho, ako sa tieto prejavy môžu navzájom ovplyvňovať a ako môžu ovplyvňovať myšlienky jednotlivcov.
- Porozumieť rôznym spôsobom, akými sa myšlienky sprostredkujú medzi tvorcom, účastníkom a publikom v písaných, tlačенých a digitálnych textoch, divadle, filme, tanci, hrách, umení a dizajne, hudbe, rituáloch a architektúre, ako aj v hybridných formách.
- Pochopiť vlastnú tvorivú identitu a dedičstvo vo svete kultúrnej rozmanitosti a to, ako umenie a iné kultúrne formy môžu byť spôsobom vnímania a formovania sveta.
- Schopnosť empaticky vyjadrovať a interpretovať obrazné a abstraktné myšlienky, zážitky a emócie a schopnosť robiť to v rámci rôznych druhov umenia a iných kultúrnych foriem.
- Schopnosť identifikovať a využiť príležitosti na získanie osobnej, spoločenskej alebo komerčnej hodnoty prostredníctvom umenia a iných kultúrnych foriem.
- Schopnosť zapojiť sa do tvorivých procesov, a to individuálne aj kolektívne.
- Otvorenosť a rešpektovanie rozmanitosti kultúrnych prejavov spolu s etickým a zodpovedným prístupom k duševnému a kultúrnemu vlastníctvu.
- Zvedavosť voči svetu, otvorenosť predstavovať si nové možnosti a ochota zúčastňovať sa na kultúrnych zážitkoch (z odporúčania Európskeho parlamentu)

Význam kompetencie "kultúrne povedomie a vyjadrovanie" v osobnom a sociálnom rozvoji človeka a spoločnosti.

- Význam kultúrneho povedomia vo vzdelávaní nepochybne rastie - spoločnosť je čoraz rozmanitejšia a globálne prepojená.
- Kultúrnymi kompetenciami sa zaoberajú všetky vedy, najmä humanitné: komunikácia, jazyky, médiá a umenie, .
- Kompetencia prináša uvedomenie si miestneho, národného a európskeho kultúrneho dedičstva a jeho miesta vo svete.
- Poznanie významných kultúrnych diel vrátane súčasnej populárnej kultúry, pochopenie kultúrnej a jazykovej rozmanitosti v Európe a iných regiónoch sveta, nevyhnutnosť jej zachovania, ovplyvňuje možnosť mierového spolužitia medzi národmi.
- Človek, ktorý rozumie vlastnej kultúre a má zmysel pre vlastnú identitu, je schopný rešpektovať rozmanitosť kultúrnych prejavov.
- MÔŽEME POUKÁZAŤ NA ĎALŠIE KOMPETENCIE, KTORÉ SÚ POTREBNÉ PRE VZDELÁVANIE, O KTOROM SA TU HOVORÍ?

ZÁVERY RADY EURÓPSKEJ ÚNIE O KULTÚRNYCH A TVORIVÝCH KOMPETENCIÁCH A ICH ÚLOHE PRI BUDOVANÍ DUŠEVNÉHO KAPITÁLU EURÓPY

- Kultúrne a tvorivé schopnosti zahŕňajú schopnosť osvojiť si a využívať kultúru a meniť jej obsah, a preto sú nevyhnutné pre blaho rôznych kultúr v Európe a pre zachovanie a podporu ich bohatstva,
- kľúčová kompetencia "kultúrne povedomie a vyjadrovanie" obsahuje dôležitý aspekt celoživotného vzdelávania a ako dôležitá prierezová kompetencia je dôležitá pre získanie ďalších kľúčových kompetencií pre celoživotné vzdelávanie,
- Kultúrne a tvorivé schopnosti sú v členských štátoch podporované rôznymi programami a iniciatívami, ktoré prispievajú k cieľom rôznych politík,
- Na zlepšenie medzisektorovej spolupráce je však potrebné vytvoriť priaznivejšie rámcové podmienky pre rozvoj čoraz účinnejších tvorivých partnerstiev;

ZÁVERY RADY EURÓPSKEJ ÚNIE O KULTÚRNYCH A TVORIVÝCH KOMPETENCIÁCH A ICH ÚLOHE PRI BUDOVANÍ DUŠEVNÉHO KAPITÁLU EURÓPY

- ▶ SÚHLASÍ s tým, že kultúrne a tvorivé schopnosti sú základom tvorivosti a inovácií, ktoré následne prispievajú k inteligentnému, udržateľnému a inkluzívnemu rastu. Tieto kompetencie totiž môžu prispieť k:
- ▶ budovaniu intelektuálneho kapitálu, ktorý sa čoraz viac považuje za zdroj rastu a konkurencieschopnosti v Európe,
- ▶ všetky formy inovácií, najmä netechnologické a sociálne inovácie, vďaka vplyvu týchto kompetencií na výrobu a dopyt, ako aj na návrh, výrobu a trhovú úspech inovačných projektov a služieb,
- ▶ vytváranie (a maximalizácia) multiplikačného efektu kultúrnych a kreatívnych odvetví, keďže ich funkcia je kompetenciou umelcov a tvorcov, ako aj publika a spotrebiteľov,
- ▶ vzdelávanie, odborná príprava a príprava na prácu (vrátane vysokokvalifikovaných pracovných a sociálnych zručností) pre zamestnateľnosť vo všetkých relevantných etapách života a pre úspešné fungovanie a rozvoj podnikov,
- ▶ k lepším celkovým výsledkom vzdelávania, k zníženiu počtu žiakov, ktorí predčasne ukončujú školskú dochádzku, a k väčším možnostiam sociálneho začlenenia - pre ich veľký význam pre motiváciu a socializáciu a preto, že tieto kompetencie umožňujú žiakom objavovať a rozvíjať svoj talent;

ZÁVERY RADY EURÓPSKEJ ÚNIE O KULTÚRNYCH A TVORIVÝCH KOMPETENCIÁCH A ICH ÚLOHE PRI BUDOVANÍ DUŠEVNÉHO KAPITÁLU EURÓPY

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE VYZÝVA ČLENSKÉ ŠTÁTY, ABY:

- zvyšovali povedomie tvorcov politík, kultúrnych a vzdelávacích subjektov, podnikov a mimovládnych organizácií na národnej, regionálnej a miestnej úrovni o úlohe, ktorú môže zohrávať rozvoj kultúrnych a tvorivých kompetencií - najmä kľúčovej kompetencie „kultúrne povedomie a vyjadrovanie“ -, ako aj aby zabezpečili širšie uznanie významu príslušných činností a šírili medzi nimi osvedčené postupy;
- prijať opatrenia - na najvhodnejšej úrovni - s cieľom vytvoriť tvorivé partnerstvá zamerané na rozvoj kultúrnych a tvorivých kompetencií, -
- riešiť otázky sociálno-ekonomického rozvoja podrobnejším skúmaním metodiky používanej pri realizácii dlhodobých programov vypracovaných kultúrnymi a vzdelávacími subjektmi a mimovládnymi organizáciami - vrátane experimentálnych vzdelávacích programov na zvýšenie atraktívnosti škôl a zlepšenie motivácie študentov;

ZÁVERY RADY EURÓPSKEJ ÚNIE O KULTÚRNYCH A TVORIVÝCH KOMPETENCIÁCH A ICH ÚLOHE PRI BUDOVANÍ DUŠEVNÉHO KAPITÁLU EURÓPY

Šis vaidmuo visų pirma susijęs su:

- kitų bendrųjų visą gyvenimą trunkančio mokymosi gebėjimų įgijimu,
- mokyklos nebaigusių asmenų skaičiaus mažinimu,
- mokymosi visą gyvenimą galimybių įsidarbinti ir produktyvumo didinimu,
- Europos bendradarbiavimo švietimo ir mokymo srityje strateginėje programoje nustatytų tikslų įgyvendinimu,
- skatinti kūrybiškumą ir inovacijas, ypač netechnologines inovacijas,
- plėtoti veiksmingą jaunimo politiką,
- siekti ankstyvojo ugdymo ir priežiūros politikos tikslų,
- didinti socialinę sanglaudą ir įvairių tikslinių grupių įtrauktį,
- ugdyti požiūrį, darantį teigiamą poveikį socialiniam ir profesiniam gyvenimui, gerinti gyvenimo kokybę, didinti socialinės įtraukties galimybes ir puoselėti tvarų gyvenimo būdą.

ZÁVERY RADY EURÓPSKEJ ÚNIE O KULTÚRNYCH A TVORIVÝCH KOMPETENCIÁCH A ICH ÚLOHE PRI BUDOVANÍ DUŠEVNÉHO KAPITÁLU EURÓPY

VYZÝVA KOMISIU, aby pri vykonávaní svojich súčasných a budúcich akcií a programov - bez toho, aby boli dotknuté diskusie o budúcom viacročnom finančnom rámci:

- podporovala tvorivé partnerstvá s cieľom stimulovať kultúrne a tvorivé kompetencie,
- venovala pozornosť špecifickým potrebám malých podnikov a mikropodnikov v kultúrnom a kreatívnom sektore (najmä novovzniknutých podnikov a podnikov vedených mladými podnikateľmi) a významu ich podpory, -
- zvýšiť podporu mobility a cezhraničnej odbornej prípravy (a odbornej prípravy školiteľov) - v zmysle rozvoja spolupráce medzi kultúrou a vzdelávaním - zameranej na umelcov, učiteľov, pracovníkov s mládežou, sociálno-vzdelávacích inštruktorov a dobrovoľníkov,
- pravidelne poskytovať informácie o výskume a štúdiách (realizovaných v rámci výskumných a inovačných programov EÚ), ktoré majú význam pre európsku spoluprácu v oblasti kultúry,
- zohľadňovali kultúrne a tvorivé kompetencie ako súčasť súčasných spoločenských výziev, rozvoja intelektuálneho kapitálu Európy a sociálnych inovácií pri realizácii hlavnej iniciatívy „Inovácia v Únii“ vrátane vytvorenia európskeho fóra o perspektívnych činnostiach,
- spolupracovala s členskými štátmi pri skúmaní možností zlepšenia existujúcich ukazovateľov v oblasti vzdelávania, pričom osobitnú pozornosť venovala oblasti tvorivosti, inovácií a podnikania, aby sa lepšie rozvíjali kultúrne a tvorivé schopnosti a zabezpečili ich pozitívne účinky;

ZÁVERY RADY EURÓPSKEJ ÚNIE O KULTÚRNYCH A TVORIVÝCH KOMPETENCIÁCH A ICH ÚLOHE PRI BUDOVANÍ DUŠEVNÉHO KAPITÁLU EURÓPY

Rada Európskej únie vyzýva členské štáty a Komisiu, aby v rámci svojich príslušných právomocí a bez toho, aby boli dotknuté diskusie O BUDÚCOM VELIČNOM RÁMCI FINANČNÝCH PROSTRIEDKOV:

- ▶ usilovali o začlenenie a uznanie potenciálu kultúrneho povedomia a vyjadrovania do celoživotného vzdelávania, politik a programov pre mládež; to by malo zahŕňať snahu o väčšie uznávanie takýchto schopností získaných neformálnym a informálnym učením, -.
- ▶ pri spolupráci s tretími krajinami uprednostňovali medzikultúrne vzdelávanie a tvorivé partnerstvá, najmä ak majú formu programov zameraných na mladých ľudí,
- ▶ v plnej miere využívať existujúce informačné siete na poskytovanie lepších informácií o účinných činnostiach, ktoré rozvíjajú kultúrne a tvorivé schopnosti mladých ľudí,
- ▶ využili prínos kultúrnych a tvorivých schopností ako základ pre udržateľné pracovné miesta a sociálne inovácie s cieľom využiť všetky možnosti, ktoré ponúka hlavná iniciatíva „Inovácia v Únii“ a Európsky sociálny fond,
- ▶ v prípade potreby ďalej posilňovali kultúrnu infraštruktúru(16) investovaním do nej, okrem iného prostredníctvom Európskeho fondu regionálneho rozvoja,
- ▶ uskutočniť viac výskumov s cieľom analyzovať potenciálny a skutočný vplyv kultúrnych a kreatívnych kompetencií na politické otázky, (...)

Rozvoj kompetencií ako úloha každého učiteľa

V POĽSKU - ZÁKLADNÉ UČEBNÉ OSNOVY - MEDZIPREDMETOVÉ ZRUČNOSTI;

SOCIÁLNE A OBČIANSKE KOMPETENCIE A KULTÚRNE POVEDOMIE A VYJADROVANIE - PRÍKLADY:

- ▶ starostlivosť o zodpovedné plnenie každodenných povinností žiakov a učiteľov;
- ▶ pestovanie tradícií, napr. oslavy festivalov, dni venované kultúre rôznych krajín;
- ▶ záujem o historické a súčasné udalosti, napr. v miestnej komunite, ale aj v krajine a vo svete (vedecké, športové, umelecké, náboženské, politické udalosti atď.).
- ▶ „múdre“ využívanie sociálnych médií (napr. Facebook, Messenger atď.), spoločná analýza obsahu dostupného na internete,
- ▶ zapájanie sa do spoločenských akcií, susedská výpomoc, starostlivosť o chorého v rodine, dobrovoľníctvo;
- ▶ účasť na voľbách, konzultáciách o školských, obecných a farských záležitostiach atď.
- ▶ realizácia projektov pripravujúcich recepciu kultúrnych textov,
- ▶ povzbudzovanie žiakov, aby kládli otázky a hľadali na ne odpovede.
- ▶ podpora a monitorovanie práce triedy, vykonávanie samostatnej práce,
- ▶ motivovanie žiakov, aby si stanovili vlastné ciele vzdelávania.
- ▶ mimoškolské a mimoškolské aktivity.
- ▶ POMOC PRI ODSTRAŇOVANÍ PREKÁŽOK PRI OSVOJOVANÍ SI KLÚČOVÝCH KOMPETENCIÍ:
- ▶ Prejavovanie dôvery v schopnosti žiaka, podpora žiaka v konaní;
- ▶ Odstránenie strachu, úzkosti z toho, že ho budú ostatní vrátane rovesníkov hodnotiť;
- ▶ Prejavenie dôvery pri zadávaní úloh
- ▶ PRÍKLADY Z PRAXE ÚČASTNÍKOV VZDELÁVANIA?

Stratégie, ktoré možno použiť v škole na podporu rozvoja kľúčovej kompetencie „kultúrne povedomie a vyjadrovanie“.

- ▶ Rozvoj kompetencie „kultúrne povedomie a vyjadrovanie“ si vyžaduje, aby sa učitelia pozreli na svoju kultúrnu identitu, možné predsudky a preferencie.
- ▶ Učitelia možno budú musieť byť pripravení dekonštruovať doterajšie presvedčenia a vytvoriť nové, inkluzívnejšie pedagogické aktivity.
- ▶ Pri vyučovaní je dôležité prejavovať toleranciu voči presvedčeniam, ktoré zastávajú iní. Preto je dôležité, aby sa učitelia sami trvalo učili a revidovali svoje správanie podľa kontextu činnosti.

Integrácia multikultúrnych učebných osnov a zdrojov.

- ▶ Učitelia by mali do svojich učebných osnov integrovať rôzne kultúrne perspektívy.
- ▶ Uvedomenie si výberu zdrojov, ktoré reprezentujú rôzne kultúry, príbehy podporuje komplexné chápanie sveta.
- ▶ Dôležitý je výber inštitucionálnych materiálov, výzdoby tried alebo jazyka interakcie so žiakmi.
- ▶ Zvlášť dôležité je zážitkové učenie, ktoré možno pomôže žiakom prepojiť to, čo sa učia v triede, s tým, ako to súvisí s ich vlastným životom mimo školy.

Vyučovacie metódy na rozvoj kompetencie „kultúrne povedomie a vyjadrovanie“.

Uprednostňujú sa aktívne metódy vrátane metódy vzdelávacích projektov, ale mali by sa zvoliť podľa možností konkrétnej skupiny študentov. Spravidla by malo ísť o vyučovacie metódy založené na samostatnom získavaní vedomostí a skupinovej práci, komunikácii, zručnostiach sebahodnotenia a rozvoji zručností formulovania a hodnotenia skupiny.

Odporúčania:

Podporujte a kontrolujte prácu študentov, ale nerobte ju samostatne.

Povzbudzujte študentov, aby si sami stanovili ciele vzdelávania.

Plánujte domáce úlohy žiakov s využitím poznatkov z reálneho života.

Vychádzajte z toho, čo dieťa už vie a dokáže, aby ste rozvíjali jednotlivé kompetencie.

Nepoužívajte vyučovacie metódy, pri ktorých je učiteľ jediným zdrojom poznatkov, ale skôr aktivizujúce metódy, ako sú: výmena názorov, prípadové štúdie, diskusie, zážitky, dramatizácia.

Využívajte rôzne zdroje učenia - film, fotografie, internet, hodiny v prírode.

Aktivizujte všetkých žiakov, najlepšie v malých skupinách.

Druhy mimoškolských aktivít, ktoré pomáhajú rozvíjať kompetenciu „kultúrneho povedomia a vyjadrovania

Túto kompetenciu možno rozvíjať organizovaním výletov do kultúrnych zariadení, ako sú múzeá, divadlá, stretnutia s kultúrnymi ľuďmi mimo múrov školy, ale aj prežívaním udalostí, ktoré sú dôležité pre školu a komunitu, a ich „obliekaním“ do scénok a predstavení. a vystúpenia žiakov.

A okrem toho:

- účasť v hudobných súboroch a sólových vystúpeniach,
- podujatiach, prehliadkach, charitatívnych koncertoch,
- súťažiach, umeleckých olympiádach.

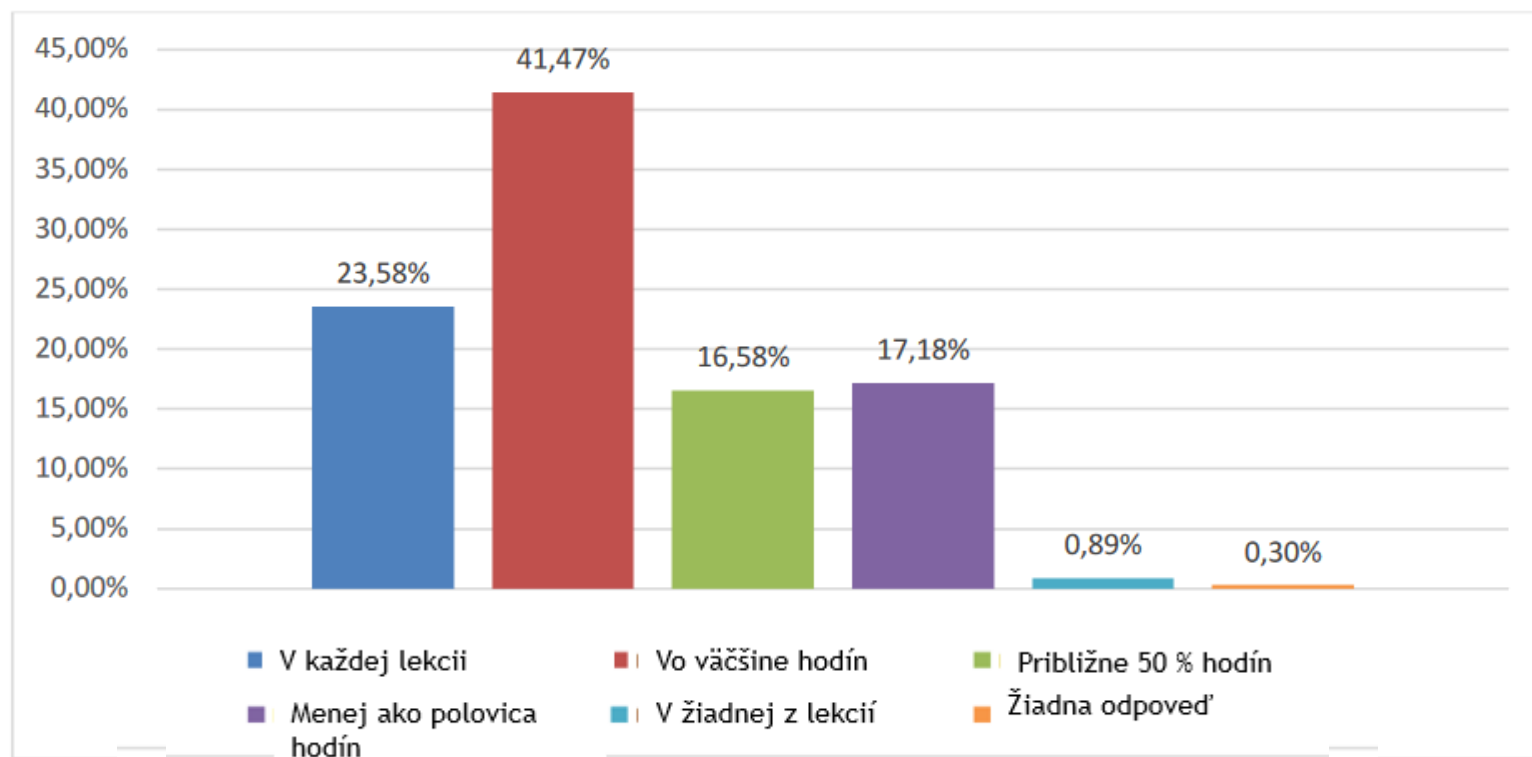
Školské vyučovanie možno doplniť ďalšími formami aktivít, medzi ktoré patria

- hodiny múzea;
- triedne výlety;
- prednášky a prezentácie o umení v externých inštitúciách (napr. múzeá, galérie);
- návštevy výstav;
- stretnutia s významnými umelcami.

Nástroje na meranie úrovne kompetencií „kultúrneho povedomia a vyjadrovania.

- ▶ Okruh kompetencií;
- ▶ Pozorovanie činnosti;
- ▶ Rozhovory o kompetencii;
- ▶ Dotazníky (deklaratívne);
- ▶ Tréningové hry;
- ▶ Online testy (ľahko zameniteľné s dotazníkmi osobnosti/predispozícií);
- ▶ Ako využiť dostupné údaje namiesto výskumu?

Výskum - občianske kompetencie. Ako by ste komentovali tieto výsledky?

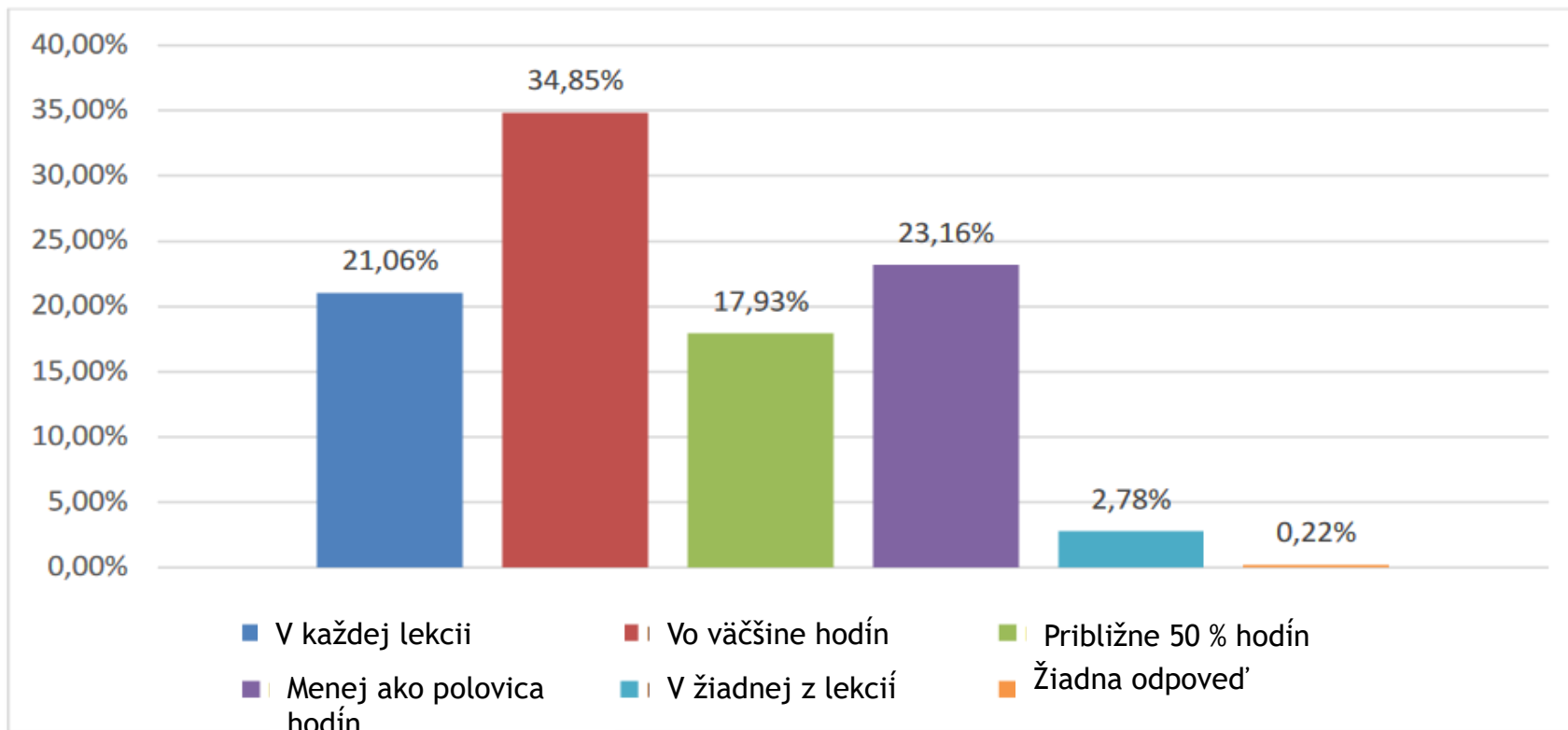
2.7. (AN) Ako často rozvíjate občianske kompetencie žiakov v rámci povinných vzdelávacích aktivít?

Žródło: Sprawozdanie z badania procesu kształcenia u uczniów kompetencji kluczowych prowadzonego w roku szkolnym 2022/2023, ORE, 2023

Zdroj: Správa zo štúdie o rozvoji všeobecných kompetencií žiakov v školskom roku 2022/2023, ORE, 2023..

Výskum - kultúrne povedomie a vyjadrovanie.

Ako by ste komentovali tieto výsledky?

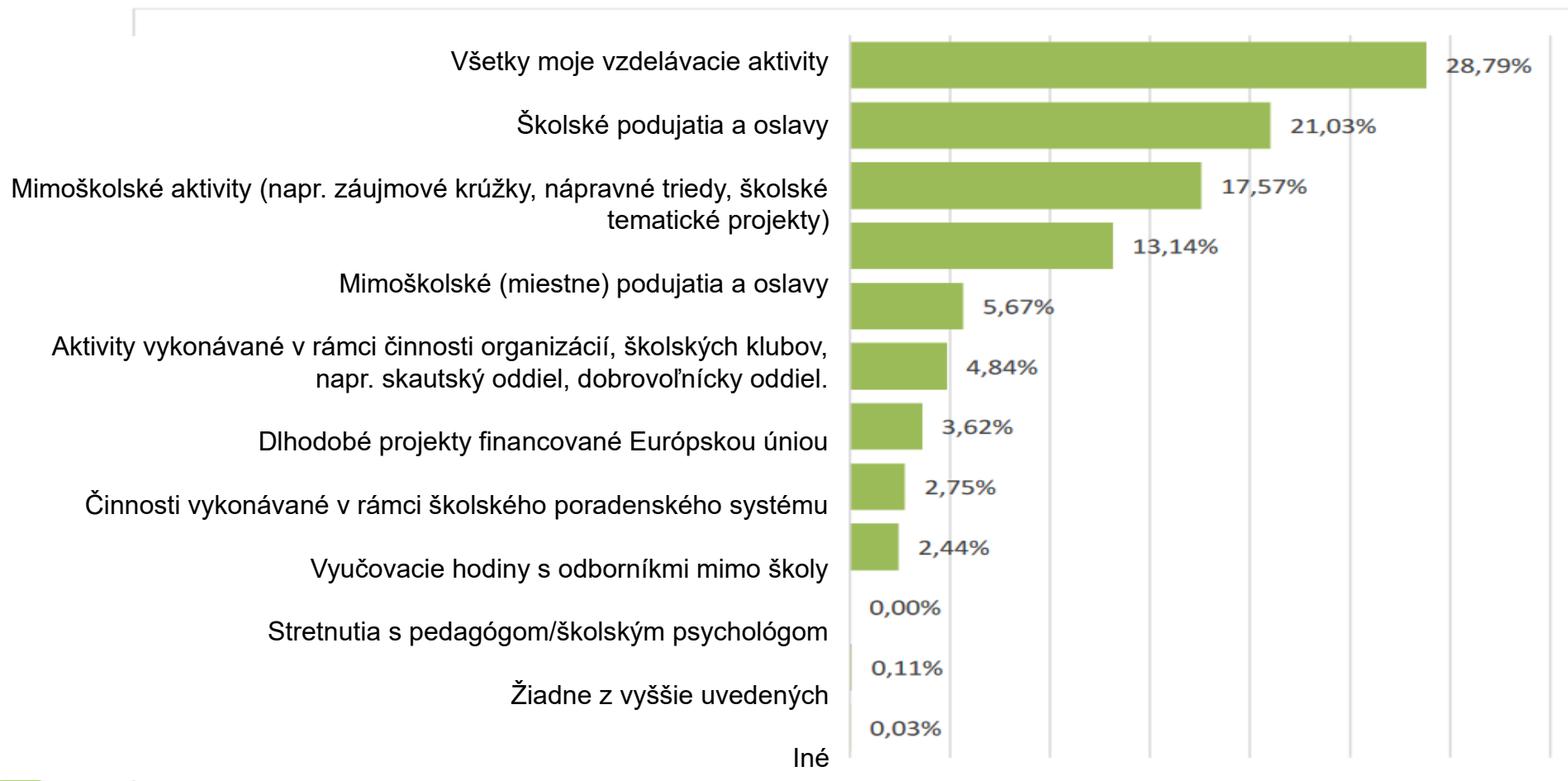
2.9.a pav. (AN) Ako často rozvíjate kompetencie žiakov v oblasti kultúrneho povedomia a vyjadrovania počas povinných vzdelávacích aktivít?
kulturalnej?

Źródło: Sprawozdanie z badania procesu kształcenia u uczniów kompetencji kluczowych prowadzonego w roku szkolnym 2022/2023, ORE, 2023

Zdroj: Správa o štúdií procesu rozvoja všeobecných kompetencií študentov na akademický rok 2022/2023, ORE, 2023.

Výskum - kľúčové kompetencie.

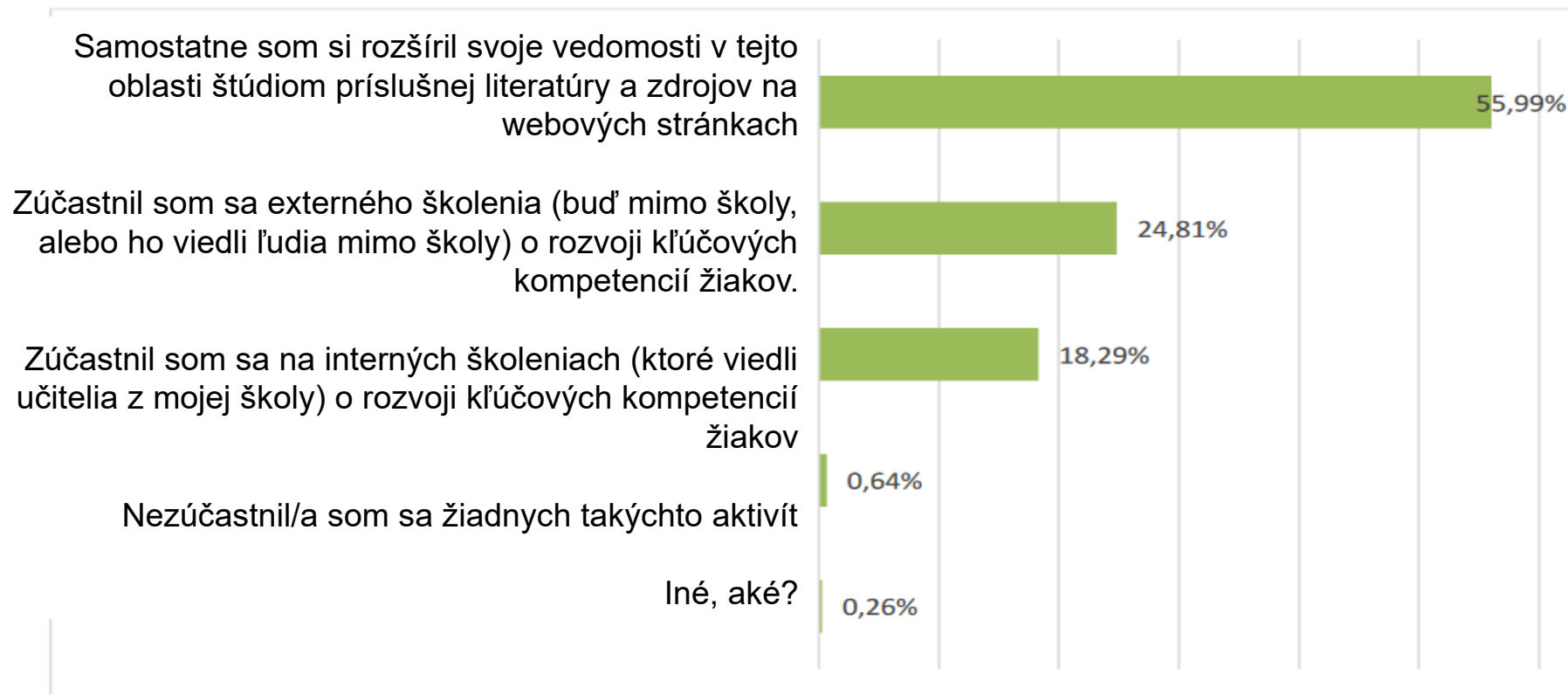
Ako by ste komentovali tieto výsledky?

Graf 2.11.d. (AN) Ktoré aktivity v minulom a tomto školskom roku boli zamerané na rozvoj kľúčových kompetencií žiakov?

Zdroj: Správa o štúdiu procesu rozvoja všeobecných kompetencií študentov na akademický rok 2022/2023, ORE, 2023.

Výskum učiteľov. Kľúčové kompetencie.
Ako by ste komentovali tieto výsledky?

Graf 2.11.e. (AN) Na akých aktivitách ste sa zúčastnili v tomto alebo minulom školskom roku s cieľom zlepšiť vedomosti žiakov v oblasti kľúčových kompetencií?

Zdroj: Správa o štúdiu procesu rozvoja všeobecných kompetencií študentov na akademický rok 2022/2023, ORE, 2023.

Výskum učiteľov. Kľúčové kompetencie. Ako by ste komentovali tieto výsledky?

Graf 2.11.f (AN) Aké ťažkosti vnímate pri rozvoji kľúčových kompetencií žiakov?

Žródło: raport z badania procesu rozwoju kompetencji ogólnych uczniów na rok szkolny 2022/2023, ORE, 2023.

ZHRNUTIE PREDCHÁDZAJÚCICH INFORMÁCIÍ

- **Kľúčové kompetencie sú definované ako kombinácia vedomostí, zručností a postojov vhodných pre danú situáciu.**
- **Kľúčové kompetencie sú tie, ktoré všetci jednotlivci potrebujú na osobné naplnenie a rozvoj, aktívne občianstvo, sociálne začlenenie a zamestnanie.**
- **Sú základom pre každého občana znalostnej spoločnosti.**
- **Poskytujú pridanú hodnotu pre trh práce, sociálnu súdržnosť a aktívne občianstvo, ponúkajú flexibilitu a prispôsobivosť.**
- **Sú tiež dôležitým faktorom pre inovácie, produktivitu a konkurencieschopnosť spoločností a majú vplyv na motiváciu a spokojnosť zamestnancov.**

ZHRNUTIE PREDCHÁDZAJÚCICH INFORMÁCIÍ

**Odporúčania Európskeho parlamentu a Rady z roku 2006.
(Ú. v. EÚ L 394, 30.12.2006, s. 13).**

"Každý občan bude potrebovať širokú škálu kľúčových kompetencií, aby sa mohol ľahko prispôbiť rýchlo sa meniacemu a vysoko prepojenému svetu. Vzdelávanie vo svojom dvojitom - sociálnom a ekonomickom - rozmere zohráva dôležitú úlohu pri zabezpečovaní toho, aby európski občania získali kľúčové kompetencie potrebné na to, aby sa mohli pružne prispôbiť takýmto zmenám [...]."

ZHRNUTIE PREDCHÁDZAJÚCICH INFORMÁCIÍ

- ▶ Rozvoj kľúčových kompetencií sa nerealizuje ako samostatná oblasť činnosti, ale je integrovaný do konkrétnych predmetov prostredníctvom výberu vhodných metód a foriem vzdelávania.
- ▶ Úloha kľúčových kompetencií je silne zdôraznená v hlavných učebných osnovách. Vo svojej úvodnej časti obsahuje najdôležitejšie zručnosti, ktoré úzko súvisia s kľúčovými kompetenciami.
- ▶ Tieto ustanovenia sa vzťahujú na všetkých učiteľov na danom stupni vzdelávania, a preto je za ne zodpovedný každý učiteľ bez ohľadu na vyučovaný predmet.

ZHRNUTIE PREDCHÁDZAJÚCICH INFORMÁCIÍ

Kľúčové vlastnosti rozvoja kľúčových kompetencií.

- sa uplatňujú vo všetkých formách školskej práce;**
- priesečník všetkých kompetencií;**
- vzájomná závislosť.**

Nehovoríme o rozvoji jednotlivých kľúčových kompetencií, ale o všetkých spoločne!

Všetky kľúčové kompetencie sa považujú za rovnako dôležité a každá z nich môže prispieť k úspechu v znalostnej spoločnosti. Mnohé z týchto kompetencií sa prekrývajú a sú vzájomne prepojené a potrebné aspekty v jednej oblasti podporujú kompetencie v inej oblasti.

Bibliografia:

1. Odporúčanie Európskeho parlamentu a Rady z 18. decembra 2006 o kľúčových kompetenciách pre celoživotné vzdelávanie (2006/962/ES)
2. ODPORÚČANIE RADY z 22. mája 2018 o kľúčových kompetenciách pre celoživotné vzdelávanie
3. [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/PDF/?uri=CELEX:32018H0604\(01](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/PDF/?uri=CELEX:32018H0604(01)
4. <https://kreatywnaakademia.pl>
5. https://ore.edu.pl/images/files/POWER/zarzadzanie_oswiata/Kompetencje%20kluczowe%20-%20definicje%20i%20opis.pdf - Kompetencje Kluczowe – definicje i opisy
6. Správa o štúdií procesu rozvoja všeobecných kompetencií študentov na akademický rok 2022/2023, ORE, 2023.

Zhrnutie stretnutia:

- „Školenia boli pre mňa...“;
- „Naučil som sa...“;
- „Objavil som/objavila som ...“;
- „Určite využijem vo svojej práci ...“;
- „Presvedčil som sa/presvedčila som sa, že ...“;
- "V budúcnosti ...
- "Presvedčil som sa/objavil som

Ďakujeme vám za pozornosť!

► *Ak priority našich zákazníkov
nie sú našimi prioritami,
nemáme žiadne priority.*

► *Roger Dow, zástupca obchodného riaditeľa, Marriott Hotels & Resorts*